

Klinický a translačný výskum v onkologii na Slovensku

Špecifiká a priority smerovania

Michal Mego

II. onkologická klinika LFUK a NOÚ
Národný onkologický ústav

Klinický a translačný výskum – východiská

- V súčasnosti sú *de facto* jediným signifikantným zdrojom príjmov nemocníc zdravotné poisťovne
- Chýba ekonomická motívacia vedenia nemocníc podporovať výskumno-vývojové aktivity na ich pôde
- Klinický výskum (klinické štúdie) je priamym pozitívom pre pacienta, nepriamym pre spoločnosť
- Dostupnosť inovatívnych liekov pre pacientov
- Šetrenie nákladov zdravotných poisťovní, nemocníc

Klinický a translačný výskum – východiská

- V značnej miere obmedzený na komerčný výskum (klinické štúdie sponzorované farmafirmami)
- Akademický výskum limitovaný na retrospektívne štúdie, hľadanie biomarkerov
- Limitovaný počet akademických klinických štúdií s testovaním nových liekov (nových CHT režimov)
 - finančne náročné
 - personálne a logisticky náročné
 - legislatívne náročné

Klinický a translačný výskum – východiská

- Komerčné klinické štúdie (väčšinou štúdie fázy III)
 - prvý krok z hľadiska medzinárodnej akceptácie
 - analogické pásovej vyrobe automobiliek
 - relatívne malá pridaná pridaná hodnota z hľadiska vedy
 - priamy medicínsky benefit pre pacienta
 - priamy ekonomický benefit pre zdravotnú poisťovňu

Klinický a translačný výskum – východiská

- Meniace sa podmienky, postupne sa zvyšujúci sa tlak na akademickú vedeckú činnosť, účasť na kongresoch, udržanie kontaktu so svetom
- Pomaly zvyšujúci sa tlak na publikačnú aktivitu
- Málo vedeckých výstupov z bazálneho výskumu do kliniky
- Akademický klinický výskum vo svete
 - vysoká pridaná hodnota
 - z dlhodobého hľadiska významný ekonomický benefit pre nemocnice

Klinický a translačný výskum – riešenia

- Ako vstupný kapitál na vyššiu pridanú hodnotu môžeme ponúknuť
 - vlastnú aktivitu
 - biologický materiál s dobrou klinickou anotáciou vzoriek pri nádoroch špecifických pre Slovensko (kvalitný biobanking)
- Centralizácia podpory výskumu – zosieťovanie výskumu onkologických centier spojených s lekáorskými fakultami
 - NOU + OUSA – LFUK + JLFUK + UEO BMC SAV
 - VOU – UPJŠ
 - prepojenie laboratórneho a klinického výskumu
- Centralizácia koordinácie výskumu – **Národný onkologický Inštitút**

Klinický a translačný výskum – riešenia

- Určenie výskumných priorít
 - v čom sme dobrí (nádory semeníkov, malígne lymfómy)
 - v čom sme špecifický (karcinóm pankreasu)
 - čo je celospoločensky závažné (kolorektálny karcinóm, karcinóm prsníka, Ca pľúc)
- Podpora výskumných priorít
 - tematicky vypisované grantové výzvy
 - Špecifikácia aj v rámci priorít (napr. pri celospoločensky závažných je vhodné ďalej prioritizovať výskum smerom k SR špecifikám – napr. etiológia, diagnostika, ale si nie liečba metastatického štádia, ktorá už nie je pre SR špecifická, naopak v tom v čom sme dobrí treba ísť všetkými smermi, tam vieme prispieť k celosvetovému poznaniu)
- Vytvorenia celoslovenského registra štúdií – priamy benefit pre pacientov
- Celoslovenská spolupráca za účelom vlastných akademických štúdií
 - participácia na nich podmienkou, aby pracovisko patrilo medzi „centrá“

Klinický a translačný výskum – riešenia

- Priama podpora vedy zo strany MZ:
 - analýza doterajších výstupov
 - centralizácia podpory – NOU, OUSA, VOÚ
 - na infraštruktúru – biobanking, jednotky translačného výskumu, oddelenia klinických štúdií
 - nepriama podpora – formou vedeckých grantov, o ktoré by sa dalo žiadať priebežne a tieto by mali slúžiť primárne na podporu akademického klinického výskumu (úhrada poistenia akademickej klinickej studie)
 - Vytvorenie programov doktorandskeho studia – hlavne pracoviska NOU, OUSA, VOÚ v spolupráci s UEO SAV resp. predklinickými odbormi LF

Ďakujem za pozornosť